

Správa na úseku zdravotnictví

JUDr. Alena Kliková, Ph.D.

11/2020

Předpisy

- Listina základních práva a svobod zák. č. 2/1993 Sb.
- zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví
- zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění
- zákon č. 551/1991 Sb., o všeobecné zdravotní pojišťovně
- zákon č. 280/1992 Sb., o rezortních, oborových, podnikových a dalších pojišťovnách
- zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění
- zákon č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře, České lékárnické komoře, ve znění pozdějších předpisů.

Listina čl. 6

- právo člověka na ochranu života, které je jedním z nejzákladnějších lidských práv. Každý člověk má právo na život.
- Lidský život je hoděn ochrany již před narozením.
- Nikdo nesmí být zbaven života. Jedinou výjimkou je ustanovení odst. 4 čl. 6, které stanoví, že porušením práv podle tohoto článku není, jestliže byl někdo zbaven života v souvislosti s jednáním, které podle zákona není trestné.

Listina čl. 31

- Každý má právo na ochranu zdraví.
- Na základě veřejného pojištění mají občané právo na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky za podmínek stanovených zákonem.
- Podmínky, za kterých je poskytována zdravotní péče bezplatně, na základě zdravotního pojištění může stanovit pouze zákon. Taktéž pouze zákon může stanovit spoluúčast pacienta na financování zdravotní péče.

Listina čl. 8 odst. 6

- Zákon stanoví, ve kterých případech může být osoba převzata nebo držena v ústavní zdravotnické péči bez svého souhlasu. Takové opatření musí být do 24 hodin oznámeno soudu, který o tomto umístění rozhodne do 7 dnů.“ Umístění osob a jejich držení v zařízeních zdravotnické péče musí být podmíněna jejich souhlasem a nebo rozhodnutím soudu.

Organizace na úseku zdravotnictví

- Státní správa
- Samospráva (obce a kraje)

Státní správa

- **Ministerstvo zdravotnictví**
- **orgány kraje a obcí s rozšířenou působností** – vykonávají také některé úkoly v oblasti státní správy zdravotnictví.
- **krajské hygienické stanice.**

Samospráva

- **Obce a kraje**
- **Komory** – Česká lékařská komora, Česká stomatologická komora, Česká lékárnická komora.

Obsah správy zdravotnictví - dělení

- Zdravotní péče
- Zdravotnická zařízení
- Zdravotničtí pracovníci
- Ochrana veřejného zdraví

Zdravotní péče - druhy

- podle časové naléhavosti jejího poskytnutí
- podle účelu jejího poskytnutí

Zdravotní péče - podle časové naléhavosti jejího poskytnutí

- neodkladná péče,
- akutní péče,
- nezbytná péče,
- plánovaná péče.

Zdravotní péče - podle účelu jejího poskytnutí

- preventivní péče,
- diagnostická péče,
- dispenzární péče,
- léčebná péče,
- posudková péče,
- léčebně rehabilitační péče,
- ošetrovatelská péče,
- paliativní péče,
- lékárenská péče a klinickofarmaceutická péče.

Zdravotní péče – formy

- ambulantní péče,
- jednodenní péče,
- lůžková péče a
- zdravotní péče poskytovaná ve vlastním sociálním prostředí pacienta.

Souhlas a poučení

- povinnost poučení nemocného a souhlas nemocného.
- tzv. kvalifikovaný souhlas nemocného, tj. veškeré vyšetřovací a léčebné úkony se provádí pouze se souhlasem nemocného, nebo v případě lze-li tento souhlas předpokládat.

Revers

- Odmítá-li nemocný lékařskou péči, i přes to, že byl náležitě a správně poučen lékařem, vyžádá si ošetřující lékař písemné potvrzení, tzv. revers.

Zdravotnická zařízení

- podle toho kdo je zřizovatelem - státní a nestátní zdravotnická zařízení.
- podle forem a způsobu poskytované zdravotní péče.

Zdravotničtí pracovníci

- osoby, které získaly způsobilost k výkonu zdravotnického povolání na lékařské fakultě, na farmaceutické fakultě, na střední zdravotnické škole nebo odborným školením.
- podmínka pro výkon lékařského a farmaceutického povolání členství v příslušné profesní komoře.
- Zdravotničtí pracovníci mají zákonem stanoveny povinnosti, které musí při výkonu svého povolání dodržovat. Jedná se mimo jiné o povinnost první pomoci, povinnost mlčenlivosti

Ochrana veřejného zdraví

- Jedná se jednu z forem péče o zdraví.
- Veřejným zdravím se rozumí zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin.
- Ochrana a podpora veřejného zdraví je souhrn činností a opatření k vytváření a ochraně zdravých životních a pracovních podmínek a zabránění šíření infekčních a hromadně se vyskytujících onemocnění, ohrožení zdraví v souvislosti s vykonávanou prací, vzniku nemocí souvisejících s prací a jiných významných poruch zdraví a dozoru nad jejich zachováním.
- Za ohrožení veřejného zdraví se považuje stav, při kterém jsou obyvatelstvo nebo jeho skupiny vystaveny nebezpečí, kdy míra zátěže rizikovými faktory překračuje obecně přijatelnou úroveň a představuje významné riziko poškození zdraví.

Státní správu na úseku ochrany veřejného zdraví

- vykonávají orgány ochrany veřejného zdraví, kterými jsou:
 - Ministerstvo zdravotnictví,
 - Krajské hygienické stanice,
 - Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra.

Všeobecné zdravotní pojištění - pojištěnci

- osoby, které mají trvalý pobyt na území České republiky,
- osoby, které na území České republiky nemají trvalý pobyt, pokud jsou zaměstnanci zaměstnavatele, který má sídlo na území České republiky.

Vznik zdravotního pojištění

- dnem narození, jde-li o osobu s trvalým pobytem na území České republiky,
- dnem kdy se osoba bez trvalého pobytu na území České republiky stala zaměstnancem a nebo
- dnem získání trvalého pobytu na území České republiky.

Zánik zdravotního pojištění

- dnem úmrtí pojištěnce nebo jeho prohlášením za mrtvého,
- dnem kdy osoba bez trvalého pobytu na území České republiky přestala být zaměstnancem,
- dnem ukončení trvalého pobytu na území České republiky.

Plátcí pojistného na zdravotní pojištění

- pojištěnci, kteří jsou zaměstnanci v pracovním či jiném obdobném poměru, dále osoby samostatně výdělečně činné a nebo osoby, které mají na území České republiky trvalý pobyt, avšak nejsou zaměstnanci ani osoby samostatně výdělečně činné a není za něj plátcem pojistného stát.
- zaměstnavatelé - jsou plátcí části pojistného za své zaměstnance.
- stát - je plátcem pojistného prostřednictvím státního rozpočtu za některé osoby, a to např. za nezaopatřené děti, za příjemce důchodů za příjemce rodičovského příspěvku, apod.

Povinnosti pojištěnců a plátců pojistného

- oznamovací povinnost
- povinnost platit pojistné
- podrobit se na vyzvání preventivním prohlídkám
- dodržovat opatření směřující k odvrácení nemocí
- vyvarovat se jednání, jehož cílem je vědomé poškození vlastního zdraví
- oznámit do osmi dnů příslušné zdravotní pojišťovně ztrátu nebo poškození průkazu pojištěnce, a jiné

Práva pojištěnců

-
- na výběr zdravotní pojišťovny
 - na výběr lékaře a zdravotnického zařízení
 - na výběr dopravní služby
 - na zdravotní péči bez přímé úhrady
 - na výdej léčivých přípravků bez přímé úhrady
 - podílet se na kontrole poskytnuté zdravotní péče hrazené zdravotním pojištěním.

Děkuji za pozornost